

חדשות כאן ושם

רוני סגל ז"ל

רוני סגל, מהרקדניות הישראליות השורשיות והמקוריות שגדלו בישראל בשנות השישים, נפטרה בגיל 62 ממחלה, בעיר הולדתה, חיפה. סגל היא בת לדור חמישי של ילידי צפת; בגיל 15, ב-1952, התחילה ללמוד אצל ירדנה כהן, והיתה לבולטת בתלמידותיה. היא למדה גם אצל גרטרוד קראוס, ואחר כך באקדמיה של הרולד קרויצברג בשווייץ. הרבתה להופיע באירופה בערבי סולו שיצרה והוזמנה להופיע כרקדנית אורחת בברוקלין אקדמי אופ מיוזיק בניו יורק. ריקודי הסולו של רוני סגל היו בסגנון מחול ההבעה האירופי, בהם שילבה אלמנטים ים תיכוניים ומזרחיים. גם באירופה היתה רקדנית חריגה: הסגנון שלה היה מעין חולייה מקשרת בין מחול-ההבעה של טרם מלחמת העולם השנייה לבין פינה באוש, באמצע שנות

השבעים.

סגל חזרה לארץ וב-1960 התיישבה בבאר-שבע, כדי להמשיך ליצור בהשראת המדבר, בדרכה המיוחדת. אלא שהמחול בישראל של שנות השישים והשבעים היה תחת השפעה חזקה של המחול המודרני האמריקאי, בסגנון מרתה גראהם, והסגנון האישי של סגל היה חריג ובלתי מובן בנוף המחול המקומי. היא גם יצרה עבור להקת בת-שבע את "פולחן האביב" בו הופיע אוהד נהרין. בתוכנייה של יצירתו "אנאפאזה",

"מחווה ללורקה" כוריאוגרפיה וביצוע: רוני סגל
"Lorca", choreography and dancing: Roni Segal

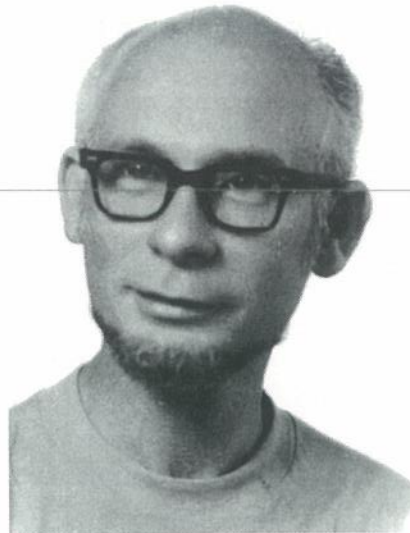
נמנית רוני סגל בין האנשים שהשפיעו על יצירתו של אוהד נהרין והוא שואל שם: "רוני סגל, היכן את נמצאת?"...
בלית ברירה נאלצה סגל לחזור לשווייץ שם התמנתה לאסיסטנטית של הרולד קרויצברג. בהמשך, ייסדה בברן בית ספר למחול להכשרת מורים ורקדנים, שהוכר וקיבל תמיכה ממשד החינוך השווייצרי. ליד בית הספר הקימה להקה. בשווייץ נחשבה רוני סגל לאמנית חשובה והמשיכה להופיע עד 1989. לפני כשש שנים חזרה לחיפה. היא סירבה לטיפול קונוונציונלי במחלתה והאמינה ביכולתה הרוחנית לרפא את עצמה.

רוני סגל רוקדת
Roni Segal dances

מת המוסיקאי והמבקר נתן מישורי

נתן מישורי, פסנתרן, מוסיקולוג, מחנך ומבקר מוסיקה ומחול, יליד תל-אביב, נפטר ממחלת הסרטן בגיל 73. במשך שנים רבות היה מבקר

נתן מישורי
Natan Mishori

המוסיקה והמחול בעיתון "הארץ". הקשר של מישורי למחול תחילתו ב-1947, כאשר השתתף בשיעורי הכוריאוגרפיה של תהילה רסלר [Tille Rössler] בתל אביב. בתחילת שנות החמישים, לאחר מלחמת השחרור, ליווה את שיעוריה במשך שש שנים ובמקביל ניגן גם בשיעורים של קטיה מיכאלי, מורה חשובה בסגנון מחול-ההבעה, ובקורס של הכוריאוגרף והרקדן האמריקאי טלי ביאטי [Talley Beatty].

ב-1956 החל מישורי ללמוד בג'וליאד, הודות למילגה מטעם קרן התרבות אמריקה-ישראל, ולמחיתו ניגן בשיעוריהם של מרתה היל ושל חוזה לימון, וב-New Dance School. הוא ליווה את הופעותיה של הכוריאוגרפית והרקדנית מירליה שרון בארה"ב, וגם את אלה של רחל נדב, לאחר שעידד את מנגינותיה לפסנתר ולחליל.

מישורי שב לארץ בתחילת שנות השישים, והפעם היה ממונה על המוסיקה בשיעורים שהעבירו בביקוריהם אנתוני טיודור [Tudor] והניה הולם [Holm], מהיוצרים והמורים הידועים בארה"ב באותן שנים. הוא יצר מוסיקה למחול ה"אוצר" שהעלה התיאטרון הלירי של אנה סוקולוב וליווה את שיעוריה של להקת בת-שבע בשנים הראשונות.

עלייה לרגל לירושלים במחול -

Walk and Dance

בחול המועד פסח, במשך שישה ימים, התקיימה עלייה לרגל של אמנים לירושלים, ובהם אנשי מחול רבים: דיאנה אדלשטיין מהאולפנה למחול בחצרים, הפנטומימאית אורית נבו והאמנית הצרפתייה כריסטין קוארה [Christine Quoirad]. זה המסע החמישי המתקיים ביוזמת מעגל הדרך, לאורך דרך עולי הרגל המתחדשת, מהשפלה לירושלים. על המסלול הופקדה החברה

הממשלתית לתיירות, על פי עצת קבוצת תו החיפאית. העלייה לרגל החלה ביער בן שמן והסתיימה בעין-כרם. לפרטים, לשנה הבאה: http://www.geocities.com/aliya_laregel; aliya_laregel@yahoo.com

שבחים ל"ורטיגו" בארה"ב

להקת המחול הירושלמית "ורטיגו" חזרה מסיוור הופעות מוצלח בארה"ב. הסיוור, שנמשך כחודש, כלל הופעות במוזיאון גוגנהיים וכן בתיאטרון דיוק [Duke], במסגרת פסטיבל המחול של "ST.Y 92" בניו יורק. כמו כן העבירו חברי הלהקה סדנאות באוניברסיטאות וואשינגטון ופרינסטון. על "אסתר" נכתב ב"ניו-יורק טיימס": "לא יכולת שלא להיזכר בצורה מוחשית, עד כמה התשוקה יכולה להשתלט, לבלבל ולהדהים אנשים... למרבה המזל, היה קל לראות שהם רקדנים מעולים".

לזכרה של יהודית בינטר

ביום שני, 26.3.01, התקיים - במכללת סמינר הקיבוצים על ידי המסלול למחול ותנועה - ערב לזכרה של המורה יהודית בינטר. תרצה שפנאוף-מני ואפרת היימן נשאו דברי פתיחה. אריה בורשטיין ויאיר דלאל העלו "דואו-תקסים" - אימפרוביזציה במוסיקה ובמחול, וכן הועלו "שפת אם" של נמרוד פריד, "מורבעים" מאת נועה אשכול בביצוע רחלי נול-כהנא, ו"אנה בארץ המראה" מאת מימי רץ-ויזנברג. המוסיקאי יובל שקד והרצה והדגים תהליכי יצירה מעבודותיו. בינטר עלתה ארצה מגרמניה. למדה מחול במינכן ובוורוצלאב וגם אצל מרי ויגמן, בדרזדן. בדרך ההוראה שלה הושפעה מאיזורה דאנקו, מרי ויגמן, פון לאבאן וז'אק דלקרוז [Dalcroze], וכן מחלוצי הגימנסטיקה - מנסנדיק [Mensendieck] ואלזה גינדלר

חדשות כחול ונשים ציזן

כתב תנועה בתיאטרון חולון

בחדש פברואר, במסגרת פסטיבל נשים 2001, נערכה היכרות עם כתב התנועה אשכול-זכמן. הרצתה תרצה ספיר, חברה בוועד המנהל של האגודה לכתב תנועה, מורה לכתב תנועה ומרכזת המסלול לתנועה ולמחול במכללה לחינוך בסמינר הקיבוצים. ההרצאה לוותה בשקופיות ובהדגמות של 40 ילדים הלומדים כתב תנועה בבתי ספר יסודיים, בכיתות ג-ז. השתתפו: בית הספר ביאליק ביבנה (המורה מצדה פלג); בית ספר רעות במועצה האזורית מנשה (המורה: שלומית עופר); בית הספר הדמוקרטי בכפר סבא ובית הספר לאמנויות בתל-אביב (המורה: נירה עלדור).

סדנאות של מתא"ן

מתא"ן - מפעל תרבות ואמנות לנוער - קיים שתי סדנאות עם אמנים אורחים. בחודש פברואר נערכה - בהנחיית אורית נבו - סדנת בוטו. נבו למדה פנטומימה בפריז ובגרמניה ויצרה מופעי סולו ששילבו מוסיקאים ושחקנים. בשובה לארץ ב-1995, הקימה, יחד עם בוריס סיחון, את תיאטרון תנועה נע ונד. ב-1996 החלה ללמוד בפריז את אמנות הטרפז אצל ג'וזפין מייסטר [Josephine Maistre]. עבודתה האמנותית של אורית נבו מבוססת היום בעיקר על אמנות הבוטו והטרפז.

בחדש אפריל התקיימה סדנה בהנחיית אילן רייכל. רייכל מתמחה בשיטת אלכסנדר ועבד באופן אינטנסיבי עם ד"ר משה פלדנקרייז ועם הכוריאוגרפית אנה סוקולוב, בתיאטרון הלירי, שפעל בישראל בתחילת שנות השישים. בשנת 1992, הקים את Inmotion Theatre Company ומשנת

ומהמוסיקאי היינריך יעקובי, מי שקבע כי אין אדם לא מוסיקלי, ופיתח שיטה של חינוך באמצעות אמנויות. ב-1944 יסדה יהודית בינטר סמינר פרטי להכשרת מורים לגימנסטיקה ואחרי מלחמת השחרור הקימה יחד עם לוטה קריסלר ואלי פאביאן את המכון לחינוך התנועה, שאותו היתה עתידה לנהל עד 1971. המכון, שהיה חלק מסמינר הקיבוצים, הכשיר מורים לגימנסטיקה. תלמידים שגילו עניין בספורט וכאלה שעיקר עניינם היה המחול והתנועה עברו אותו מסלול לימודים, שנמשך שנתיים. המורות הבכירות לתנועה היו יהודית בינטר ולטה קריסלר, שלימדה "חינוך גופני יסודי". השתיים התנגדו הן לבלט קלאסי והן למחול המודרני. הן אימצו את המושג הרחב "תנועה", שבו נכלל גם המחול על סגנונותיו השונים.

ביכורי מחול

במחצית מארס, התקיים באולם המתנ"ס נאות שז"ר ביבנה הפרויקט "ביכורי מחול".

פרויקט "ביכורי מחול" - תהילה אמסלם ומיכל שטרן תלמידות בית ספר "אחד-העם" בפתח תקווה "First Fruits of Dancing" project - Thila Amsalem and Michal Stern, (students) of Ehad-Ha'am school in Petah Tikva

מדובר בפרויקט ארצי למחול שהוקם ב-1997, המאפשר חשיפה של עבודות כוריאוגרפיות של תלמידי מחול מכל הארץ. יוזמת הפרויקט היא מירית ברמן, רכזת מגמות המחול בעיר.

1996 הוא מרצה ובמאי באוניברסיטה של לונדון. הסדנה של רייכל עסקה בעיקר בקשר בין תנועה וטקסט. ועוד בחודש אפריל, התקיימה סדנה בבלט קלאסי למורים, בהנחיית מרתה מונסו [Martha Monso]. מונסו, ילידת ברצלונה, למדה באקדמיה לבלט של ג'ון קרנקו בשווייטגרט. היא רקדה בלהקות רבות, ובהן בבלט הלאומי של ספרד, להקת הבלט של ברצלונה ולהקת סקפינו. היא משמשת כמורה אורחת בלהקות רבות בעולם. במהלך הסדנה הושם דגש על עקרונות לקיום "התנועה הרצויה" וכיצד ניתן ליישם בטכניקות שונות.

הנס סנוק באולפן למחול מנשה

להנס סנוק, מחלוצות המחול ההולנדי (ראה רשימתו של של ג'ורא מנור על הספר "מחול הולנדי"), מייסדת להקת סקפינו, ומי שבתקופת מלחמת העולם השנייה פעלה רבות להצלת יהודים, הוענק אות חסידי אומות העולם. סנוק הגיעה לארץ באוקטובר, כדי לקבל את האות ב"יד ושם". בואה של סנוק לארץ תועד בסרט על מפעל חייה ועל הקשר שלה לילדים (שצולם בחלקו באולפן למחול במועצה האזורית מנשה). הסרט "פשוט אנושית" הוקרן בטלוויזיה ההולנדית וגם בארץ, ביום הזיכרון לשואה ולגבורה.

הנס סנוק באולפן מנשה, גלוית פרסומת לסרט "פשוט אנושי" Hans Snoek in Menashe School of Performing Arts, publicity for her film "Simple Human"

מפגש 'להקות ראשונים' ארצי 2001

בסוף חודש מארס נערך כנס להקות ראשונים מסי' 3 בתיאטרון זיראר בכר בירושלים. בכנס השתתפו 12 להקות, ואת ריקוד הפתיחה הכין שלמה חזיז. את האירוע יזמה העמותה העירונית למחול ולזמר - "הורה ירושלים".

תיאטרון בלט פאנוב אשדוד

תיאטרון מחול פאנוב העלה מופע בהיכל התרבות באשדוד. הלהקה כוללת כיום את מיטב הרקדנים העולים יוצאי ברית המועצות לשעבר ובהם, נינה גרשמן, יוליה וארלוצקי, אנה משינסקי, לאריסה צירניסקי, לידה רוטדמסקיה, ויציסלב סרקיסוס, דימיטרי איליווין וכן עמי דסקן.

יסמין ורדימון וברק מרשל באנגליה

יסמין ורדימון וברק מרשל יצרו עבודות ללהקת הבוגרים של מרכז לאבאן בלונדון. יוצרים נוספים ללהקת Transitions לשנת 2000 הם לורן מקדוגל מארה"ב [Lorn Davidson, MacDougall], דלה דוידסון מארה"ב [Della Balckburn], הלן בלייקברן [Hélène Davidson], ורדימון מייצגת את אנגליה ואילו ברק מרשל את ישראל. הלהקה יוצאת לסיבוב הופעות באנגליה, בחודשים מארס עד יוני (כולל). לפרטים: +44 (0)20 8694 9620
www.laban.co.uk

הלהקה תופיע בחצר ארמון Alcazar על במה שתוקם במיוחד לצורך זה. בחודש אוגוסט מוזמנת הלהקה לפסטיבל "וויימר" בגרמניה, עם היצירות "זכרון דברים" ו"עיר ערומה".

את עונת הפעילות 2001-2002 פותחת הלהקה בתיאטרון גבעתיים בהנהלתו של יוסי אלפי. הודות לשיתוף פעולה בין שני הגופים נולד אירוע מחול שישא את השם "על-פי באר" שיתקיים ב-17-20 באוקטובר 2001. במהלך ארבעת הימים יוצגו יצירות של רמי באר בביצוע רקדני הלהקה ורקדנים אורחים מחו"ל.

"פטר והזאב" ו"קרנבל החיות"

מגיעים אל ילדי המגזר הערבי

גם בימים אלה מופיעה הלהקה הקיבוצית ביישובים ערביים, במטרה לשמור על השיח בין שני העמים באמצעות האמנות, וכדי לאפשר לילדי המגזר הערבי את חווית המפגש עם מחול אמנותי. למפעל חשוב זה חוברים משרד התרבות, המדע והספורט, "אמנות-לעם" וסל-תרבות ארצי.

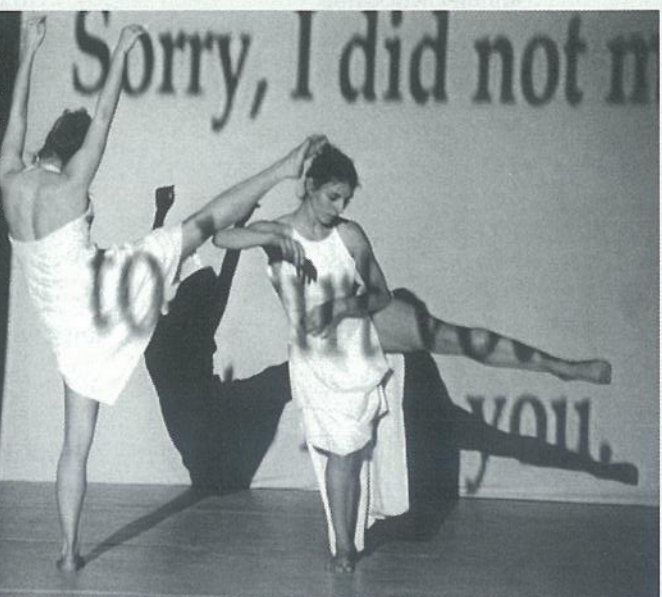
דרך היצירות "פטר והזאב" ו"קרנבל החיות", לומדים הילדים להכיר את כלי התזמורת על צליליהם השונים וגם מתיידדים עם המוסיקה של סרגיי פרוקופייב וקמיל סן-סאנס, בעזרת השחקן הערבי חליל כדורה. בחודש אפריל צפו במופע ילדים מהישוב כאבול שבגליל, באולם של קיבוץ כברי. באמצע חודש מאי צפו במופע גם ילדי גן והוריהם מהמגזר הערבי בעיר רמלה. בסוף חודש מאי הופיעה הלהקה במהלך 3 ימים רצופים באולם הספורט של בקה אל עירבייה.

חזשות מלהקת המחול הקיבוצית

החל מחודש אפריל, עובדת הלהקה הקיבוצית, על שתי קבוצותיה, בקיבוץ געתון. הלהקה הצעירה סיימה את עבודתה במתני"ס רעים בחולון והצטרפה אל הלהקה הבוגרת בצפון. הלהקה זכתה השנה לשבחים על איכות ביצועיה, החל מ"פטר והזאב" ו"קרנבל החיות" ועד ליצירה "ראטל סאקה" המיועדת גם לנוער וגם למבוגרים, וכוללת בתוכה קטעים מיצירותיו של רמי באר. הלהקה הופיעה בתוכנית זו ברחבי הארץ וגם בחו"ל: במקסיקו, בגרמניה ועוד. הלהקה הבוגרת שבה באחרונה משני סיורים במזרח אירופה; האחד, באזור הים הבלטי ובצ'כיה, כלל הופעות בבתי האופרה של וילנה וריגה והופעה מיוחדת בפראג לכבוד יום העצמאות. הסיור השני כלל את פסטיבל המחול באיסטנבול והופעת גאלה בתיאטרון הלאומי הישן בבודפשט, שיזמה שגרירות ישראל לרגל יום העצמאות.

בימים אלה נמצאת הלהקה בעיצומן של הכנות לקראת המופע "פרפרים" שיעלה בבכורה עולמית בפסטיבל כרמיאל; הלהקה תשתתף בפסטיבל "איטליקה" שבסיביליה ב-18-27 ביולי, עם שתי יצירות: "על-פי תהום" ו"זכרון דברים". עם במהלך ימי הפסטיבל יקיים רמי באר, עם מספר רקדנים מהלהקה, סדנאות אמן לרקדנים מקומיים.

"אסתר" מאת נעה ורטהיים, להקת ורטיגו
"Esther" by Noa Wertheim, Vertigo Dance Company

בלט פאנוב באשדוד,
צילום: שולה מרגלית
Panov Ballet in Ashdod,
photo: Shula Margalit

חלתה בשיתוק ילדים. עונת הבלט החורפית של New York City Ballet הוקדשה לזכרה.

סימפוזיון לידע במחול

סימפוזיון שמטרתו מתן כלים להשגת מידע וידע על מחול יתקיים באקדמיה לאמנות בברלין, בתאריכים 9-11 בנובמבר. הסימפוזיון יעסוק באספקטים שונים של המחול. המבקשים להשתתף יפנו לכתובת הבאה:
Dt. Tanzarchiv Köln/SK Stiftung Kultur
Tel: + 49-221-22657633
Arndt@gmx.de

פסטיבל מונפלייה

הפסטיבל השנתי יתקיים בתאריכים: 28.6-11.7. התוכנית המגוונת כוללת בין השאר את קארין ספורטה [Karine Saporta], מרס קנינגהם [Merce Cunningham], יירי קיליאן [Jiri Kylian], המתופפים מבורונדי [Master Drummers of Burundi], ריקוד מסכות, ביל טי. ג'ונס [Bill T. Jones], מאתילד מונייה [Mathilde Monner], הבלט המלכותי השוודי ועוד.
Tel: +33-4-67-608360
Fax: + 33-4-67-608306
e-mail: info@montpellierdanse.com
web: www.montpellierdanse.com

קורסי קיץ

Pittsburgh Youth Ballet
Summer Program
July 1-27
Guest teacher: Suki Schorer
(412) 835-1250 or (412) 835-1335
www.pybco.com
e-mail: pybco@aol.com

Eglevsky Ballet
Summer workshop
Hofstra University
July 6-27
Contact: Fluer Israel
Tel: New York + 516-746115
Fax: New York +516-746117

Cecchetti Council America
International School
July 8-21 (students)
July 15-21 (teachers)
cainfo@aol.com
www.cecchetti.org

דייוויד בלייר [David Blair] ורבים רבים אחרים.
דה ולואה היתה ידועה במזגה הסוער, ה"אגדתי", כך כונה בפי אוהביה ויריביה.

SDHS דואג לדור הבא של חוקרי המחול

יוזמות חדשות של "החברה למלומדים בהיסטוריה המחול" [Society of Dance History Scholars] כדי לעודד צמיחת דור חדש של חוקרים ותיאורטיקנים, מעניק הארגון היוקרתי מלגות למחקרים במחול. בחודש יוני יתקיים בגושר [Goucher College, Baltimore, Maryland] כנס שיתמקד במחקרים נבחרים של סטודנטים. המעוניינים יפנו ל:
Janice Ross, Ph.D.
Dance Division
Department of Drama
Stanford University
650-725-0735
Home: 650-322-8248
Fax: 650-327-7656
Jross@leland.stanford.edu

קול קורא לכנס בנושא:

Dance in the City Urban and Urbane

SDHS יקיים כנס בנושא "מחול אורבני" באוניברסיטת טמפל [Temple] בפילדלפיה שבמדינת פנסילבניה. הכנס יתקיים ב-20-23 ביוני, 2002. המעוניינים להרצות בכנס חייבים להגיש הצעה עד לתאריך: 21.9.2001. את ההצעה יש לשלוח, בחמישה עותקים, לכתובת הבאה:

Richard A. Long
c/o Dance Program
Rich Building
Emory University
Atlanta, GA 30322
e-mail: rlong02@emory.edu

טנאקויל ל'קלרק הלכה לעולמה

בדצמבר 2000 הלכה לעולמה טנאקויל ל'קלרק [Tanaquil Le Clercq]. ל'קלרק התפרסמה בביצוע עבודות של ג'ורג' בלנשין [Balanchin] וג'ורג' רובינס [Robins], להן שימשה גם כמוזהה של השראה. הקריירה של ל'קלרק נקטעה ב-1956 כאשר

מתה הגברת הגדולה של הבלט הקלאסי

נינט דה ולואה [Dame Ninette de Valois] עמדה במרכז העשייה של הבלט הקלאסי באנגליה למעלה משישים שנה. בצעירותה רקדה בבלט רוס של דיאגילב [Ballets Russes de Diaghilev] וייסדה את האקדמיה לכוריאוגרפיה בלונדון, שהתפרסמה בזכות הופעות תלמידיה בתיאטרון האולד ויק [Old Vic]. ב-1931 הזמינה ליליאן בייליס [Lilian Bailis] את דה ולואה להעביר את בית הספר לבניין החדש של תיאטרון הסדרס ווילס [Sadlers Wells] ולראשונה הועלה ערב מלא של בלט. ב-1956 הפכה להקת הבלט הסדרס ווילס לבלט המלכותי [The Royal Ballet]. בשנות החמישים והשישים, הפך הבלט המלכותי האנגלי לאחת מלהקות הבלט הקלאסי המובילות בעולם והתאפיין בסגנון הידוע בקוויו הנקיים ובאיפוק. ב-1963

נינט דה ולואה
Dame Ninette de Valois

פרשה דה ולואה מהנהלת הלהקה. דה ולואה יצרה גם מספר עבודות ללהקה וביניהן "איוב" [Job, 1931]; אבל לזכותה יירשם כי היא גידלה דורות של יוצרים ובהם פרדריק אשטון [Ashton] שהפך לגדול הכוריאוגרפים הבריטים בבלט הקלאסי וכוריאוגרפים צעירים יותר, כמו ג'ון קרנקו [John Cranko] וג'ון מקמילן [McMillan]. היא גם גילתה וגידלה דורות של בלרינות ורקדנים סולנים, ביניהם מרגוט פונטיין [Margot Fonteyn], ברל גריי [Beryl Grey], מוירה שירר [Moir Shearer], נדיה נרינה [Nadia Nerina], ג'ון פילד [John Field],